

عجایب نه گانه

می خواهیم با یک تور، سراغ دیدنی ترین مکان های گردشگری تاریخ برویم. تماشای تمدن های از یاد رفته، مکان های آیینی فراموش شده و بناهایی تاریخی که از چهره زمین پاک شده اند، در این مطلب در انتظار شماست.

سالن اپرای سلطنتی - مالت

شرف، مبلغان مذهبی و شوالیه های سن جان (St John) دوستانه تئاتر بودند. از سال ۱۵۳۰ میلادی (۹۰۹ شمسی) که پای این افراد به جزیره مالت (MALTA) رسید، آن را به صورت دزی در آوردند و به مرور این جزیره، به کانونی فرهنگی تبدیل شد. تئاتر هم از سرگرمی های جالب آنها بود و به همین خاطر در سال ۱۷۳۲ میلادی / ۱۱۱۱ شمسی به دستور استاد اعظم (مقامی در لژهای فرانسوئری) سالن تئاتری به نام مانوئل (MANOEL) ساخته شد تا سرگرمی تمام عیاری برای شوالیه ها باشد.

در پی آن، سالن اپرای سلطنتی هم در سال ۱۸۶۶ میلادی / ۱۳۴۵ شمسی پایه گذاری شد که طراحی معمار معروفی بود که تئاتر کاونت گاردن (COVENT GARDEN) را در لندن ساخته بود.

این مکان به قدری برای آنها ارزش داشت که پس از وقوع یک آتش سوزی، دوباره بازسازی اش کردند، هر چند در جنگ های دوم، بمب افکن های آلمان آن را با خاک یکسان کردند.

گوردخمه - فرانسه

در زیر شهر پاریس، امپراتوری مردگان حکمفرماست. ۲۰۰ کیلومتر تونل های تو در تو در زیر این شهر، پر از استخوان های حدود شش میلیون انسان است، این بقایای اسکلت ها از گورستان های بسیار شلوغ پاریس جمع آوری شده اند چرا که تلاشی شدن اجساد و بوی تعفن شان، برای مردم دردسر شده بود.

در سال ۱۷۸۰، گورستان ها پاکسازی و اسکلت ها در معادن سنگ جاسازی شد. بعدها، از سنگ های این معادن برای ساخت بناهای یادبود (از جمله نوتردام) استفاده کردند. از آن هنگام، گورستان های دخمه ای تبدیل به مکان هایی دیدنی شدند؛ چارلز دهم پادشاه فرانسه در آنجا مهمانی برگزار کرد، ناپلئون سوم پسرش را برای گردش به آنجا برد و نهضت مقاومت فرانسه در جنگ جهانی دوم، برای فرار از دست نازی ها به آنجا پناه می بردند.

استون هنج - انگلستان

استون هنج سده هاست که توجه گردشگران را به خود جلب می کند و یک یاز مشهورترین آثار به جا مانده از دوران ماقبل تاریخ محسوب می شود.

این اثر حدود پنج هزار سال پیش، محل سوزاندن اجساد مردگان بوده و گرداگرد آن به شکل دایره وار، نوعی خاک ریز وجود داشته است.

طبق آزمایش های رادیو کربنی، این سنگ های عظیم را در زمانی بین دو تا سه هزار سال پیش از میلاد و در پایان عصر نوسنگی به صورت دایره ای در میان محوطه برپا کرده اند، اثری که هنوز گردشگران زیادی را - همچون مردم دوران رم باستان - به دیدن این پدیده شگفت جلب می کند.

مقبره سه گنبد

سه گنبد نام تپه ای است در جنوب شرقی شهر ارومیه مرکز استان آذربایجان غربی این بنا آرامگاه بوده و در سال ۵۸۰ قمری در جنوب شرقی ارومیه ساخته شده. مقبره یا برج آجری سه گنبد متعلق به قرن ششم هجری بوده و در مدخل بنا سه کتیبه به خط کوفی باقیمانده است. برخی از مورخین عقیده دارند که این بنا به جای آتشکده های از دوره ساسانی احداث شده است، ولی هیچگونه سند معتبری مبنی بر صحت ادعای خود ندارند. از سوی دیگر در مدخل بنا سه کتیبه به خط کوفی است که آن را از سنگ تراشیده اند و در پایان کتیبه، محرم سال ۵۸۰ هجری خوانده میشود. از این رو شاید بتوان مقبره یا برج آجری سه گنبد را متعلق به قرن ششم هجری دانست. طبق این کتیبه این بنا به دستور یکی از امرای سلجوقی به نام شیب قاطه المظفری ساخته شده است. از نظر معماری این بنا با مقابر قرن ششم هجری قمری بخصوص مقابر مراغه و سایر مقبره های دوره های سلجوقی مشابهت فراوانی دارد. بنای تاریخی سه گنبد عبارت است از سکوی بلندی که به شکل استوانه و مدور ساخته شده است. قطر بنا ۵ متر و ارتفاع آن ۱۳ متر می باشد. ساختمان فعلی دو طبقه است و در چهار سمت آن درجهایی وجود دارد. طبقه اول به نام سردابه خوانده می شود که دارای پوششی قوسدار است و بدین وسیله از طبقه دوم مجزا میشود. درب کوچک طبقه اول ۱ متر و ۷۰ سانت ارتفاع دارد. طبقه دوم که اتاق مقبره خوانده میشود دارای دری به ارتفاع دو و نیم متر است. به عبارت دیگر، بنای استوانه های شکل مدور دارای دخمه ایست که قسمت فوقانی آن را به وسیله آجر تبدیل به بنایی شامل اتاق مقبره کرده اند و مدخل آن در یک قالب معماری بر نقش و نگار محاط شده و در بدنه استوانه های برج تعبیه شده است؛ درگاه ورودی آن در میان طاقهای سطحی واقع شده و از لحاظ معماری زینت خاصی به آن بخشیده است. سقف اصلی گنبد و دیوارهای آن تماما سالم و بر جا می باشد. طبقه دوم بنا مانند سایر مقادیر دوره سلجوقی روی سردابه احداث شده است. استتینات سر در ورودی مقبره در نوع خود کم نظیر میباشد و به صورت قطعات سنگ و گچ با نقوش هندسی و کتیبه به خط کوفی

ترین شده است. مصالح قسمتهای تحتانی بنا تا ارتفاع حدود ۳/۶ متر از سنگهای تراش خاکستری رنگ ساخته شده و از این قسمت به بالا تمام مصالح بنا از آجرهای چهار گوش میباشد. این اثر مربوط به سده ۵۶۰ ق. است و در اورمیه، خیابان استاد برزگر واقع شده و در تاریخ ۱۵ آذر ۱۳۱۴ با شماره ثبت ۲۴۲ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آغاز تجهیز موزه مطبوعات آذربایجان

قرار است در موزه مطبوعات آذربایجان، نسخه های قدیمی جراید منتشر شده در استان های آذربایجان شرقی، اردبیل، آذربایجان غربی و زنجان و نیز دستگاه های چاپ این خطه همراه با دوربین ها و عکس های خبری قدیمی به نمایش گذاشته شود. نمایش اسناد و ابزار آلات کار خبری همراه با دست نوشته ها و کتب نوشته شده توسط پیشکسوتان تاریخ مطبوعات آذربایجان در داخل و خارج از کشور از دیگر کارکردها و اهداف موزه مطبوعات آذربایجان در خانه تاریخی حریری خیابان تربیت تبریز است. از دیگر کارکردهای موزه مطبوعات آذربایجان می توان به ایجاد مکانی برای آشنا کردن همکاران و گردشگران داخلی و خارجی با تاریخ غنی مطبوعه نگاری در خطه آذربایجان به عنوان سر ایران و طلایه دار تاریخ مطبوعات ایران زمین اشاره کرد.

این امر پس از آن صورت گرفت که در تفاهم نامه همکاری بین انجمن صنفی روزنامه نگاران آذربایجان شرقی و میراث فرهنگی استان قرار شده بود پس از مرمت با همکاری انجمن استان موزه مطبوعات آذربایجان در خانه حریری تبریز راه اندازی شود.

خانه حریری مربوط به دوره قاجار است و در تبریز، خیابان تربیت، کوچه نور هاشمی، پلاک ۱۳۲ واقع شده و این اثر در تاریخ ۲۷ دی ۱۳۷۷ با شماره ثبت ۲۲۴۲ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. در سال ۹۲ از آستانه روز خبرنگار بود که مدیر کل وقت میراث فرهنگی و گردشگری آذربایجان شرقی اعلام کرد در نشست شورای عالی سیاست گذاری ثبت آثار تاریخی، راه اندازی موزه مطبوعات در خانه حریری تبریز، به تصویب رسیده است.

خانه مسافر و هتل بیمارستان از آیین نامه تاسیسات گردشگری حذف میشود

رحمانی موحد و جایگزینی یک سرپرست که مسئولیت حقوقی سازمان میراث فرهنگی را نیز بر عهده دارد، راهی برای اصلاح آیین نامه باز شد تا اینکه رئیس جامعه هتلداران به عنوان نماینده واحدهای اقامتی و پذیرایی و رئیس انجمن دفاتر خدمات مسافرتی کشور در نشست با رئیس سازمان میراث فرهنگی این مصوبه را بررسی و بندهایی از آن را کم و زیاد کردند.

مصوبه دردرهای تازه ای برای بخش خصوصی فعال در حوزه گردشگری بوجود آورد و برخی از بندهای آن موجب اعتراض و حتی شکایت آنها از رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی شد. تا اینکه بخش خصوصی را مقابل سازمان میراث فرهنگی قرار داد. در این مدت نیز تشکل های گردشگری هر کدام تلاش کردند تا این مصوبه اصلاح شود اما موفق به این کار نمی شدند اما اکنون با رفتن مرتضی

سرورس خبری روزنامه ارک - همزمان با روز خبرنگار، تجهیز موزه مطبوعات آذربایجان در خانه حریری تبریز به همت انجمن صنفی روزنامه نگاران آذربایجان شرقی آغاز شد تا روند افتتاح و آن سرعت گیرد. به گزارش فارس از تبریز، آغاز روند تجهیز موزه مطبوعات آذربایجان مقدمه راه اندازی آن است، وعده ای بود که این انجمن قول آن را به خبرنگاران داده بود و با پایان مرمت این بنای تاریخی و تکمیل تجهیزات به زودی کار خود را آغاز خواهد کرد.

سلسله صفویان ایران

ادامه از شماره قبل:

انتقال پایتخت به اصفهان

شاه عباس پس از پیروزی بر ازبکان در ۱۰۱۷/۱۵۹۸ پایتختش را از قزوین به اصفهان که آن را به شکل یکی از زیباترین شهرهای جهان دگرگون کرده بود، منتقل کرد. از جنوب شهر شاهراهی بدان وارد می شد که از میان باغ ها و عمارت های مشهور به هزارجریب می گذشت، که بسیاری از اشرف در آن سکونت داشتند. پس از گذر از زاینده رود و پل الله وردی خان از خیابان عظیم پردرخت چهارباغ می گذشت، به میدان عظیم مستطیلی شاه می رسید که کاخ عالی قاپو و دو تا از بزرگترین شاهکارهای معماری ایرانی، مسجد شیخ لطف الله و مسجد شاه بدان مشرف بود. این شهر زیبا غالباً مورد بازدید سفرای اروپایی، تاجر خواهان امتیازات تجاری، مبلغین کاتولیک خواهان مجوز افتتاح صومعه و فعالیت تبلیغی، سیاحانی چون بردران شرلی و مسافری چون پیترو دلا واله که شرح های ارزشمندی از ایران صفوی برجای نهاده، قرار می گرفت.

ضعف و زوال

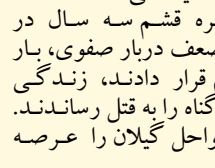
نوشته های اصلی: شاه صفی، شاه عباس دوم و شاه سلیمان شاه صفی نوه و جانشین شاه عباس کبیر بود. تزلزل در سیاست خارجی ایران از دوره سلطنت او آغاز گردید. ازبک ها شرق و عثمانی ها غرب ایران را مورد تاخت و تاز قرار داده بودند. شاه صفی که از مقابله با سلطان مراد چهارم امپراتور عثمانی درمانده بود، در سال ۱۰۴۸ هجری قمری به قراردادی که به موجب آن، بغداد به عثمانی ها واگذار می شد، تن در داد. سال پیش از آن نیز قندهار، به دست شاه جهان امپراتور مغولی هند از دست رفته

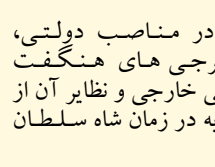
بود. دلیل این شکست ها این بود که فرماندهان لایق و کارآزموده نظامی صفوی به دلیل بدگمانی های شاه صفی به آنان، کشته شده بودند

شاه سلیمان فرزند شاه عباس دوم در آغاز حکومتش هم از نظر اوضاع داخلی و هم از نظر مسائل خارجی، دشواری های بسیاری در ایران پدید آمده بود. قحطی و بیماری بر کشور سایه افکنده بود. طاعون در بین اهالی پیدای می کرد. عثمانی ها که گرفتاری هایشان در اروپا تمام شده بود، علی رغم قرارداد ۱۰۴۹ هجری قمری که مرزها را مشخص ساخته بود و منطق دستاویزی برای تجاوز وجود نداشت، دوباره چشم به ایران دوختند. شیخ علیخان زنگنه اعتماد الدوله خطر عثمانی ها را به شاه سلیمان گوشزد کرد و گفت که ممکن است آنها دوباره به ایران بتازند، شاه سلیمان هم با کمال خونسردی در پاسخ گفت: هرچه می خواهد بشود، ما را اصفهان کفایت می کند.

در دوران حکومت شاه سلیمان، جزیره قشم سه سال در تصرف هلندی ها بود و ازبک ها با مشاهده ضعف دربار صفوی، بار دیگر خراسان و شهرهای آن را مورد هجوم قرار دادند، زندگی مردم را غارت کردند و بسیاری از مردم بی گناه را به قتل رساندند. قزاق های روسی به تحریک تزار آلکسی سواحل کیلان را عرصه تاخت و تاز خود قرار داده بودند

فساد سازمان حکومتی، جایگاه اوباش در مناصب دولتی، غارتگری های حاکمان شهرها، ولخرجی های هنگفت شاه، مالیات های کمر شکن، سقوط بازرگانی خارجی و نظایر آن از دلایل مستقیم فروپاشی نظام حکومتی صفویه در زمان شاه سلطان حسین بود.

ادامه دارد

مقاله

ثبت جهانی ارسباران، تهدید یا فرصت؟

ادامه از شماره قبل:

ضرورت مشارکت مردم محلی

این مسئول مشارکت مردم محلی را یکی دیگر از عوامل تاثیر گذار در حفظ محیط زیست منطقه عنوان کرده و می افزاید: مردم محلی و ساکنان روستاهای منطقه ارسباران اگر در قبال ارائه برخی خدمات، چون اجاره برای اقامت گردشگران، فروش محصولات تولیدی و... بتوانند از راه حفاظت از طبیعت درآمدی کسب کنند، مطمئناً در صدد کشف و تخریب آن بر نخواهند آمد.

غنی پور درعین حال کمبود نیروی انسانی و به تبع آن عدم پوشش حفاظتی مناطق را نیز یکی از مشکلات حفاظت محیط زیست دانسته و تصریح می کند: متأسفانه چند سالی است از نظر تامین نیروی انسانی و محیط بانان در مضیقه بوده و باتوجه به سیاست کلی دولت مبنی بر کوچک کردن بدنه دولت نمی توانیم مجوز استخدام دریافت کنیم، حتی با بازنشسته شدن برخی همکاران قادر به تامین جایگزین برای آنها نیستیم.

غنی پور حفاظت از عرصه های طبیعی و بکر جنگل های ارسباران را منوط به تامین نیرو و ارتقای کیفیت نیروها از طریق آموزش و همچنین تامین و بهبود معیشت آنها عنوان می کند.

اعلام پناهگاه حیات وحش برای حفاظت بهتر

میرمحسن حسینی قمی، قائم مقام سازمان حفاظت محیط زیست استان نیز با اشاره به شناسایی مناطق جنگلی، مشجر و مرتعی در ارسباران در زمینی به مساحت ۱۰۷۳ هکتار در منطقه ارسباران، در گفت و گو با جام جم می افزاید: گونه هایی همچون زنجبیل، گیلاس وحشی، بلوط، اناروحشی، تمشک، گلابی وحشی، زرشک، زغال اخته و گونه در معرض خطر سرخدار در این منطقه دیده می شود.

حسینی قمی از وجود ۳۲۰ گونه جانوری شامل ۲۱۵ گونه پرنده ۲۹ خزنده، پنج دوزیست، ۴۸ پستاندار و ۱۷ ماهی در این منطقه خبر داده و درخصوص برنامه های سازمان حفاظت محیط زیست استان برای منطقه ارسباران می گوید: هر نوع تعریف از منطقه شرایط حقوقی خاصی دارد و بعد از بررسی کارشناسانه در تلاشیم این منطقه را به عنوان پناهگاه حیات وحش ارسباران معرفی کنیم.

به گفته وی، علاوه بر مطالعات میدانی، فعالیت هایی از قبیل تسهیل و توسعه پاسگاه های محیط بانان، استفاده از سیستم های پایش نوین منطقه مثل دوربین های مدار بسته، توسعه زیرساخت ها و تجهیزات مرتبط با حریق جزو برنامه های سازمان محیط زیست برای حفاظت بهتر این منطقه است.

استرالیا علاقمند سرمایه گذاری در بخش گردشگری استان اردبیل است

سرورس خبری روزنامه ارک - معاون سفیر استرالیا در تهران گفت: استرالیا علاقمند سرمایه گذاری در بخش گردشگری استان اردبیل است.

به گزارش ایرنا، تیم پترسون در نشست با مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل افزود: افزایش ورود گردشگران در سبب جام علاقمندی سرمایه گذاری در بخش گردشگری ایران را افزایش داده و بزودی زمینه های سرمایه گذاری در استان اردبیل را در دفتر کمیسیون سرمایه گذاری استرالیا مطرح خواهیم کرد.

او با اشاره به اینکه استرالیا از مقاصد پرطرفدار گردشگری در دنیا است گفت: استرالیا دانش فنی بالایی در حوزه گردشگری دارد و بسیاری از هتل ها و تاسیسات گردشگری آن توسط شرکت های چندملیتی اداره می شوند.

وی اضافه کرد: هماهنگی لازم را برای بازدید سرمایه گذاران استرالیایی از استان اردبیل خواهد کرد. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اردبیل هم در این نشست به تشریح جاذبه های طبیعی، فرهنگی و فرصت های سرمایه گذاری در بخش گردشگری استان پرداخت.